

Warszawa, 5 marca 2018 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników

(druk nr 745)

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja art. 19 ust. 2 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym ma na celu liberalizację wymogów, jakie musi spełniać osoba wybrana przez pracowników na członka organu nadzorczego.

Ustawa przewiduje, że osoby wybrane przez pracowników do organu nadzorczego nie będą musiały spełniać wymogu posiadania pozytywnej opinii Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych, wykształcenia wyższego albo wykształcenia wyższego uzyskanego za granicą uznanego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych wymogów określonych w art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym (np. wymogu posiadania potwierdzenia złożenia egzaminu dla kandydata na członka rady nadzorczej). Zrezygnowano także w odniesieniu do takich osób z zakazu pozostawania w stosunku pracy (lub podobnym) ze spółką zależną. W ocenie projektodawców nowe rozwiązanie umożliwi wskazanie do organu nadzorczego kandydatów z grona pracowników, którzy wprawdzie nie spełniają wszystkich wymogów przewidzianych dla kandydata na członka organu nadzorczego, ale posiadają dostateczną wiedzę o spółce oraz zaufanie innych pracowników.

Ponadto w art. 13 w pkt 11 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym dokonano korekty firmy spółki PGE Polska Grupa Energetyczna Spółka Akcyjna.

Zmiany w ustawie o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników mają na celu rozszerzenie partycypacji pracowników przy wyborze i odwołaniu członków rad nadzorczych spółek, które powstały w wyniku komercjalizacji, a które działają w ramach

grupy kapitałowej, jako jednostki dominujące. Ustawa przewiduje, że uprawnienia pracownicze w zakresie wyboru i odwołania przedstawicieli pracowników w radzie nadzorczej spółki, będącej jednostką dominującą, będą przysługiwały również pracownikom jej spółek zależnych.

W ocenie projektodawców, zaproponowane rozwiązanie ma na celu ochronę interesów pracowniczych. Ochrona ta – jak wskazano w uzasadnieniu do projektu – powinna być jednakowa dla pracowników, niezależnie od formuły prawnej, w której działają przekształcone w trybie komercjalizacji podmioty.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Dodawane do ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników art. 12 ust. 8 i art. 14 ust. 3 będzie się stosować po raz pierwszy po dostosowaniu przez spółkę, obowiązana stosować te przepisy, jej statutu i innych aktów wewnętrznych do zmian, dokonywanych opiniowaną ustawą. Dostosowanie takie ma nastąpić w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie nowelizacji.

II. Przebieg prac legislacyjnych

W dniu 6 lutego 2018 r. Marszałek Sejmu skierował projekt opiniowanej ustawy do Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa do pierwszego czytania. Projekt był przedłożeniem poselskim (druk sejmowy nr 2235). Komisja rozpatrzyła projekt na posiedzeniu w dniu 7 lutego 2018 r. i wniosła o jego uchwalenie w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 2247). Sejm rozpatrzył sprawozdanie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa na posiedzeniu w dniu 27 lutego 2018 r. W trakcie dyskusji w II czytaniu zgłoszono poprawkę i Sejm ponownie skierował projekt do komisji. Sejm przyjął poprawkę i uchwalił ustawę w dniu 1 marca 2018 r. W trakcie prac nad projektem w Sejmie nie dokonano w odniesieniu do jego treści zmian istotnych z merytorycznego punktu widzenia.

III. Uwaga szczegółowa

Art. 3 i art. 4 – w art. 3 noweli przewidziano, że art. 12 ust. 8 i art. 14 ust. 3 dodawane do ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników będzie się stosować po raz pierwszy po dostosowaniu przez spółkę, obowiązana stosować te przepisy, jej statutu i

innych aktów wewnętrznych do zmian, dokonywanych opiniowaną ustawą. Dostosowanie takie (dokonanie zmian), w myśl art. 4 noweli, ma nastąpić w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie nowelizacji. Zestawienie art. 3 i art. 4 nasuwa pytanie, jak należy rozumieć użyte w obu przepisach sformułowanie „dokonanie zmian”. Jak się wydaje, określenie to ma inne znaczenie w art. 3, a inne w art. 4. Jeśli tak, nie da się tego pogodzić z § 10 Zasad techniki prawodawczej oraz może to rodzić wątpliwości interpretacyjne, co do treści obowiązujących norm.

W art. 4 ustawodawca nakłada na spółkę, wchodzącą w skład grupy kapitałowej, która będzie obowiązana stosować art. 12 ust. 8 i art. 14 ust. 3 ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, obowiązek dokonania zmiany statutu i innych aktów wewnętrznych w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Oznacza to, że w tym terminie walne zgromadzenie ma powziąć stosowne uchwały zmieniające. Trzeba przy tym pamiętać, że samo powzięcie uchwały zmieniającej nie zmienia statutu. Warunkiem skutecznej zmiany statutu jest jej zgłoszenie sądowi rejestrowemu (w przypadku spółki akcyjnej w terminie – co do zasady – 3 miesiące od dnia powzięcia uchwały zmieniającej) i dokonanie przez ten stosownego wpisu w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Wpis do rejestru ma charakter konstytutywny.

Jednocześnie w art. 3 noweli uzależnia się stosowanie nowych przepisów od dokonania zmian, o których mowa w art. 4. Przy czym, w art. 3 nie chodziło zapewne o to, aby dodawane art. 12 ust. 8 i art. 14 ust. 3 stosowało się po raz pierwszy po dokonaniu zmian rozumianych jako powzięcie uchwały zmieniającej przez walne zgromadzenie. Jak można przypuszczać, w artykule tym mowa jest o dokonaniu zmiany rozumianej jako dokonanie wpisu zmiany statutu w rejestrze przedsiębiorców.

Interpretacja art. 3 i art. 4 z uwzględnieniem racjonalności językowej prawodawcy oraz wynikającego z § 10 Zasad techniki prawodawczej nakazu zachowania konsekwencji terminologicznej (w aspekcie znaczeniowym), prowadzi do wniosku, że określenie „dokonanie zmiany” użyte w obu przepisach oznacza to samo (powzięcie uchwały zmieniającej albo wpis zmiany w rejestrze), a w następstwie koncepcja ustawodawcy może być niefunkcjonalna. Można mieć bowiem wątpliwości, czy w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie noweli możliwe jest przeprowadzenie zmiany statutu zakończonej wpisem do rejestru przedsiębiorców albo, czy zgodne z wolą ustawodawcy jest stosowanie art. 12 ust. 8 i art. 14 ust. 3 przed wpisem zmiany statutu do rejestru przedsiębiorców.

Ponadto nasuwa się pytanie, czy art. 4 odnosi się również do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Trzeba pamiętać, że art. 2 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, przewidujący m.in., że ilekroć w ustawie tej jest mowa o statucie rozumie się przez to również umowę spółki i akt założycielski, znajduje zastosowanie wyłącznie do przepisów tej ustawy. Innymi słowy treść art. 2 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników nie „rozciąga się” na art. 4 opiniowanej ustawy.

Sformułowanie propozycji poprawek będzie możliwe po ustaleniu intencji prawodawcy.

Jakub Zabielski

Główny legislator